

Fővárosi Ítéltábla

2.Kf.27.090/2004/4.szám

A Fővárosi Ítéltábla a Megatherm Fűtés-, Gáz és Szanitertechnikai Kereskedelmi Kft. (Érd) felperesnek a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest) alperes ellen verseny ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2004. évi március hó 5. napján kelt 2.K.32.129/2003/4. számú ítélete ellen a felperes által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy - az illetékhivatal külön felhívására - fizessen meg 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket az államnak.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Az irányadó tényállás szerint az alperes a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 67. §-ának (1) bekezdése, illetve 70. §-a szerint bejelentés alapján versenyfelügyeleti eljárást

indított felperessel szemben, amely az ország négy meghatározó épületgépészeti szak-nagykereskedelmi vállalkozása közé tartozik. A felperes 2002. novemberének második felében több üzletében egy 100 x 120 cm méretű táblát helyezett el, amely az általa forgalmazott „Star” lapradiátor és egy olyan lapradiátor összehasonlítását tartalmazta, amelyen a gyártó neve és logója letakarásra került.

A versenyeljárás során abban kellett állást foglalni, hogy a vizsgált tábla állításai a két azonos rendeltetésű áru összehasonlítása tekintetében alkalmasak voltak-e a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására a Tpv. 10 §-ának (1) bekezdésébe ütközően.

A vizsgálati jelentésben rögzítettek szerint a felperes részéről az üzletekben kihelyezett és a két terméket összehasonlító reklámtáblák szövegezése egyértelműen azt sugallta, hogy a versenytársak terméke a felsorolt pontokban előnytelenebb, mint az általa forgalmazott termékeké. Az ésszerűen viselkedő fogyasztó egy termék kiválasztása során elsősorban az áruk minőségét és az árát veszi figyelembe, és csak ezt követően mérlegeli a termék egyéb jellemzőit (pl. színét, méreteit). Így azok az üzleti fogások, amelyek elhomályosítják a lényeges körülményeket alkalmasak arra, hogy jelentősen megnehezítsék az áru valós megítélését. A táblán feltüntetett tényezők ismeretében az összehasonlítás nem tárgyilagos, több szubjektív megállapítást tartalmaz, illetőleg több ponton nem felel meg a valóságnak, melyek figyelembevételével a jogsértés megállapítását és a bírság kiszabását indítványozta a vizsgáló.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a 2003. június 12. napján kelt Vj-18/2003/24. számú határozatában az alperes megállapította, hogy a felperes üzleteiben 2002. és 2003. év során kifüggesztett (reklám)táblák alkalmasak voltak a fogyasztók tisztességtelen befolyásolására, ezzel felperes megsértette a

Tpvt. 10. §-át. A versenytanács bírságot nem szabott ki, figyelemmel a jogsértő magatartás tanúsításának azon körülményére, hogy a reklámtábla csak néhány üzleten belül került alkalmazásra, így nem érte el a fogyasztók széles körét, mellyel összefüggésben elegendőnek ítélte a további jogsértések megelőzése érdekében a felperesi magatartás további folytatásának megtiltását. A határozat indokolása szerint a reklámtáblákon kiemelt szempontok szerinti összehasonlítással a vállalkozás olyan üzleti módszert alkalmazott, amely megnehezíti a különböző lapradiátorok valós megítélését, azok tárgyszerű összehasonlítását. A versenytanács hangsúlyozta, hogy a fogyasztók felé irányuló reklámként, vagy más módon megnyilvánuló tájékoztatással szemben követelmény, hogy annak alapján a fogyasztó reális képet alkothasson az adott termékről, áruról, szolgáltatásról. A tárgybani ügyben jogsértőnek minősült a termékek összehasonlítása, mivel ennek során az eljárás alá vont szubjektív szempontokat emelt ki, mellőzve pl. a lapradiátorok két alapvető jellemzőjének: az árnak, és a hőleadásra vonatkozó adatoknak a megjelenítését. A táblán közölt információk önmagukban elégtelenek a különböző lapradiátorok közötti megalapozott választáshoz, ugyanis a feltüntetett tulajdonságok nem ellenőrizhetők maradéktalanul a helyszínen a fogyasztók által (pl. minősítések száma), különös tekintettel arra, hogy az üzletekben kizárólag a „Star” lapradiátorok voltak kaphatók.

A felperes keresetében az alperesi határozat megváltoztatása mellett kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy magatartásával nem sértette meg sem a Tpvt. sem a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Grtv.) rendelkezéseit, mivel az általa kihelyezett tábla összehasonlító, a figyelmet a valós tulajdonságokra felhívó tájékoztatás volt. Kiemelte, hogy az összehasonlítás nem volt megtévesztő, hiszen kizárólag valós adatokat tartalmazott, nem sértette más vállalkozását, hiszen nem került megjelölésre az összehasonlított termék neve, gyártója, így az a laikus fogyasztó

számára nem volt felismerhető. Nem vezetett a tájékoztatás összetévesztésre, illetőleg más jó hírnevéből adódó tisztességtelen előnyszerzésre, továbbá nem nehezítette meg a bemutatott áru valós megítélését, illetőleg más áruval történő tárgyszerű összehasonlítását, melyből következően a fogyasztó választási szabadsága indokolatlanul nem került korlátozásra. Álláspontja szerint objektív módon mutatta be mind a „Start” lapradiátort, mind a másik terméket, hiszen a megjelölt tulajdonságok terén fennálló különbségek egyszerű szemrevételezéssel is megállapíthatók voltak, amelyekről meggyőződhetett a fogyasztó az üzletbe, hiszen mindkét termék kiállításra került. Elismerte, hogy a tábla kihelyezésével a célja a fogyasztók befolyásolása volt, hiszen ez által olyan körülményekre hívta fel a figyelmet, amely a vásárlásnál döntő jelentőségű. Hangsúlyozta, hogy a reklám nem a szakemberek felé irányult, hanem a fogyasztói lakosságot célozta meg, és az árak feltüntetését azért mellőzte, mert ezek lényeges eltérést nem mutattak.

Az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság döntésének indokolása szerint a reklámtáblán lévő egymással ellenpárba állított információk tartalmát a versenytanáccsal egyezően úgy ítélte meg, hogy a felperes a fogyasztók választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszert alkalmazott. A kiemelt adatok ugyanis részben ellenőrizhetetlenek (takarórács, illetve sarkok miatti balesetveszély fennállása, minősítések léte), másrészt figyelemelterelőek voltak, hiszen a faltól való távolság a szerelvényezés függvénye, az élek párhuzamossága jelentőséggel nem bír, mert a lapradiátorok a falra kerülnek felszerelésre. A kizárólag a felperesi termék előnyeit hangsúlyozó, de a lapradiátorok lényeges tulajdonságáról így a hőleadásról hallgató és az árakat sem közlő tájékoztatás a szakismeretekkel nem rendelkező fogyasztók számára a Tpv. 10. §-a által tiltottan megnehezíti az áru, illetve az ajánlat valós megítélését, más áruval

történő tárgyszerű összehasonlítását. Mindebből következően a jogsértés súlyát és annak körülményeit a versenyhatóság kellően figyelembe vette akkor, amikor a felperessel szemben a jogsértés megállapításán túl bírság kiszabását nem tartotta szükségesnek.

A felperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatása mellett kérte, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg, hogy magatartása nem volt alkalmas a fogyasztók megtévesztésére. A kihelyezett reklámtáblán feltüntetett adatok által a fogyasztók többletismeret birtokába kerültek, választási szabadságuk nem hogy korlátozva lett volna, hanem éppen ellenkezőleg lehetőséget kaptak arra, hogy a számukra a leginkább megfelelő terméket válasszák, mely magatartás a nem hátrányos, hanem kifejezetten előnyös a laikus fogyasztók számára. Hivatkozott arra, miszerint az ítéletben nem került meghatározásra, hogy mi az a tényező, amely valóban indokolatlanul korlátozta a fogyasztók választási szabadságát, ugyanis a táblán feltüntetett állítások olyan körülményekre hívták fel a fogyasztók figyelmét, amelyeket tekintetbe kell venni a vásárlói döntés meghozatala során. Nem fogadta el azt az érvelést, miszerint ellenőrizhetetlen és figyelemelterelésre irányulóak voltak a táblán feltüntetett adatok, ugyanis azok valóságtartalmáról bárki meggyőződhetett, illetőleg nem kerültek elhomályosításra lényeges körülmények, vagyis nem nehezítette meg az áruk (áruja) valós megítélését.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékoknak a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti helyes mérlegelésével, azoknak a maguk összességében való értékelésével és meggyőződése szerinti elbírálásával állapította meg a tényállást, a rendelkezésre

álló peradatokból okszerű következtetésre jutott a felperesi kereset elutasítását illetően. A felperes fellebbezésében olyan új tényt vagy körülményt nem jelölt meg, amely fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhetné.

A Tpv. 10. §-a szerint tilos a fogyasztó választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása.

Ilyen módszernek minősül különösen, ha olyan körülményeket teremtenek, amelyek jelentősen megnehezítik az áru, illetve az ajánlat valós megítélését, más áruval, vagy más ajánlattal történő tárgyszerű összehasonlítását. A Tpv. idézett rendelkezéséből következően a felperesnek kötelezettsége az általa forgalmazott árunak más árujával történő összehasonlítás során, hogy pontos, egyértelmű tájékoztatást adva hason közzé a fogyasztói szándék kialakításában. A valós adatokat tartalmazó és előnyös tulajdonságot kiemelő tájékoztatás is lehet félrevezető, ha elhallgat olyan adatot, amely megnehezíti az áru más áruval való tárgyszerű összehasonlítását. Az anonim (típus és egyéb, a felismerhetőséget szolgáló adatok hiányában) „más” lapradiátorként feltüntetett termék tekintetében az összehasonlítás valóságtartalma már önmagában nem ítéltető meg. A lapradiátorok tekintetében ilyen lényeges adatnak minősíthető az ármeghatározás, avagy a hőleadás mértékének feltüntetése. Az alperes versenyjogilag a releváns fogyasztói döntés meghozatala tekintetében együttesen vizsgálta a fogyasztók tájékoztatására szolgáló valamennyi az összehasonlítás alapjául szolgáló tényező jelentésstartalmát. Ebből következően helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperes mesterségesen kialakított kategóriaként használta „az egyszerű lapradiátor megjelölést”, szemben az általa importált és forgalmazott konkrétan feltüntetett Start típusú termékkel szemben. A felperes a fogyasztói döntést befolyásoló tényezők közül a részéről fontosnak tartott azon adatokat tüntette fel, amelyekben előnyösebb paramétereket képviselt a Start típusú termék, ugyanakkor az egyező minőséget

képviselő tulajdonságok feltüntetése nem történt meg. Mindezek együttes értékelése alapján helyesen állapította meg a vizsgált táblán szereplő összehasonlítással kapcsolatosan a versenyhatóság és az elsőfokú bíróság is, hogy a felperesi tájékoztatás összességében alkalmas volt a fogyasztók választási szabadságának korlátozására, azaz a Tpvt. 10. §-ában foglaltak megsértése fennállt.

Mindezek folytán a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 254. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban az alperesnek költsége nem merült fel, ezért annak megfizetéséről a Fővárosi Ítéltáblának rendelkeznie nem kellett, míg a pervesztes felperes a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. §-ának (2) bekezdésében foglaltak alapján köteles a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viselésére.

Budapest, 2005. évi április hó 13. napján